

Audyt samorządowych wydatków socjalnych w Meklemburgii-Pomorzu Przednim

Wydatki socjalne – łącznie z wydatkami w zakresie pomocy dla dzieci i młodzieży stanowią ok. 34% bieżących wydatków samorządów w Meklemburgii-Pomorzu Przednim. W wypadku powiatu ziemskiego lub miasta na prawach powiatu wydatki socjalne stanowią ok. 40% budżetu operacyjnego (bieżące przychody i wydatki konsumpcyjne jednostki samorządu terytorialnego). Przyczyny tych wysokich wydatków socjalnych to zwłaszcza wysokie bezrobocie i struktura społeczna Meklemburgii-Pomorza Przedniego. Wskutek migracji i starzenia się ludności sytuacja ta w przyszłości będzie się raczej pogarszała niż polepszała.

Wydatki socjalne są co do zasady narzucone przez obligatoryjne przepisy ustawowe, ponieważ obowiązuje zasada pełnego pokrycia zapotrzebowania. Jednak obecna wysokość wydatków nie jest narzucona bezwzględnie. Wiadczy o tym porównanie pod kątem poziomu wydatków na głowę mieszkańca z innymi krajami związkowymi (landami). Takie tam, gdzie struktury społeczno-gospodarcze niewiele różnią się od tych w Meklemburgii-Pomorzu Przednim, poziom wydatków jest niższy. Jest tak choćby w Saksonii-Anhalt i Brandenburgii. Wskazuje to na braki w zakresie sterowania i kontroli przy udzielaniu świadczeń socjalnych oraz świadczeń na rzecz dzieci i młodzieży. Audyty Krajowego Trybunału Obrachunkowego Meklemburgii-Pomorza Przedniego skupiają się zatem na zarządaniu udzielaniem świadczeń socjalnych. Należy przy tym dokonać rozróżnienia pomiędzy zarządaniem strategicznym, tzn. planowaniem umów na udzielanie świadczeń, wytycznymi dotyczącymi świadczeń i controllingiem socjalnym oraz zarządaniem w konkretnym przypadku, w którym chodzi o ustalenie zapotrzebowania, przyznanie świadczenia i realizację świadczenia z późniejszą kontrolą u samej osoby wymagającej pomocy.

Kwalifikowane planowanie ofert socjalnych, np. w zakresie opieki lub pomocy dotyczącej wychowania, musi zatem rozpocząć się od ustalenia zapotrzebowania na świadczenia. Trzeba także określić ofertę konkretnej jednostki samorządu terytorialnego. W wypadku tego rodzaju ofert istotne jest to, by kupować świadczenia po możliwie korzystnej cenie w sposób pozwalający na pokrycie zapotrzebowania. Dlatego trzeba dokładnie rejestrować koszty w wypadku świadczeń, których nie można nabywać w warunkach konkurencji.

W innych działach świadczeń socjalnych, np. w wypadku pokrywania kosztów noclegu i ogrzewania, decydujące jest to, by pokrywane były łącznie adekwatne, czyli niezbędne do zaopatrzenia koszty najmu.

Ważne jest zakrojone na szeroką skalę wspomaganie przyznawania świadczeń przez technikę informatyczną, aby w każdej chwili były do dyspozycji wszystkie dane istotne z punktu widzenia zarządania świadczeniami socjalnymi. W ten sposób można szybko rozpoznawać zmiany w zakresie popytu i kosztów.

Zarządanie w konkretnym wypadku obejmuje sprawdzanie i ustalanie rodzaju i zakresu zapotrzebowania na pomoc, tak aby następnie można było stosownie do potrzeb udostępnić niezbędne świadczenia.

Celem audytu świadczeń socjalnych w Meklemburgii-Pomorzu Przednim jest ograniczenie świadczeń socjalnych przynajmniej do poziomu innych porównywalnych krajów związkowych. W kontekście federalnych relacji finansowych w Republice Federalnej Niemiec, opartych na wyrównaniu finansowym proporcjonalnym do liczby ludności, jest to kwestia czy albo nie być dla samodzielności tego landu.